PIATA BIROURILOR DIN BUCURESTI

LA INCEPUT DE 2022

ESOP

Locally Owned. Globally Connected.

CORFAC International

REPERE

- 263.000 mp de spatii de birouri noi au fost livrati în 2021, cu 67% mai mult decat in 2020 si cu 23% mai mult decat livrarile medii din ultimii 5 ani
  - ✓ **Peste 78%** din spatii au fost livrate in **Semestrul II** (aprox. 207.000 mp)
  - ✓ Spatiile noi au avut o **distributie mai echilibrata pe zone**, comparativ cu anii precedenti
  - ✓ 75% din noile spatii sunt **in proiecte de parcuri de afaceri**
  - ✓ In prezent sunt planificate **livrari relativ reduse pentru 2022 și 2023**, de 190.000 mp și respectiv 96.000 mp

- Nivelul tranzacțiilor a inregistrat o recuperare semnificativa, respectiv 303.000 mp (Pre)Inchirieri și Reinnoiri, reprezentand o crestere de 63% fata de 2020 si o crestere de 5% fata de media ultimilor 5 ani
  - ✓ Majoritatea tranzactiilor s-au incheiat **in zona Centru-Nord (62%),** foarte polarizate fata de 2020
  - ✓ Crestere semnificativa **in ultimii 3 ani a tranzactiilor din domeniului Medical & Farma** (3%, 10% și 21% în 2019, 2020 si anume 2021)
  - ✓ **Domeniul IT&C, BPO, SSC ramane nr. 1,** dar cu un procentaj mai scazut, si anume 23% în 2021 fata de 50% si 30% in 2019 si respectiv 2020.

- Nivelul chiriilor a ramas relativ stabil in ceea ce privește chiria contractuala (headline), in special in zonele centrale si pe segmentul cladirilor clasa A. Usoare scaderi de pana la 1 Euro/mp/luna in functie de locatie s-au inregistrat la nivelul chiriilor nete (ce iau in calcul lunile libere de chirie si contributia la fit-out acordata de proprietari),

- Anul debuteaza cu o percepție generala pozitiva in ceea ce priveste nivelul tranzacțiilor din 2022. De asemenea, ne așteptam ca noi proiecte sa fie confirmate pe piata, ca urmare a redresarii cererii.

OFERTA

In 2021, in Bucuresti s-au livrat **263.000 mp spatii de birouri,** in 14 centre de afaceri. Aceasta reprezinta **o crestere cu aprox. 67%** fata de nivelul anului precedent, cand s-au livrat 157.000 mp.

Doar 10% din spatiile de birouri estimate la inceput de an a se livra in 2021 s-au decalat pentru anul urmator, procent substantial mai redus fata de media anilor anteriori.

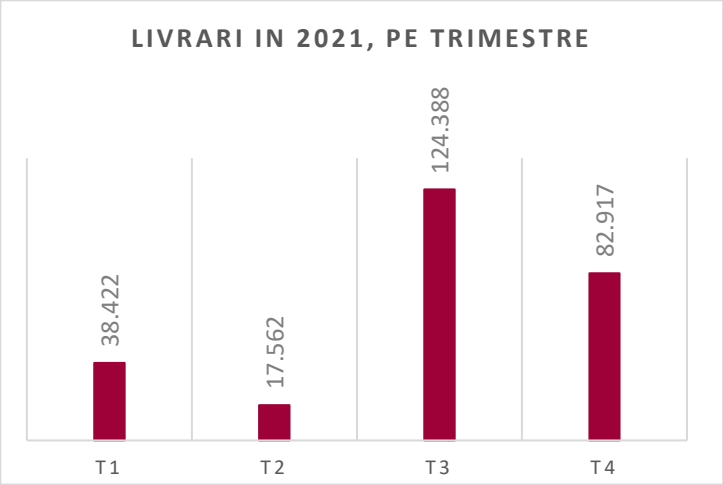

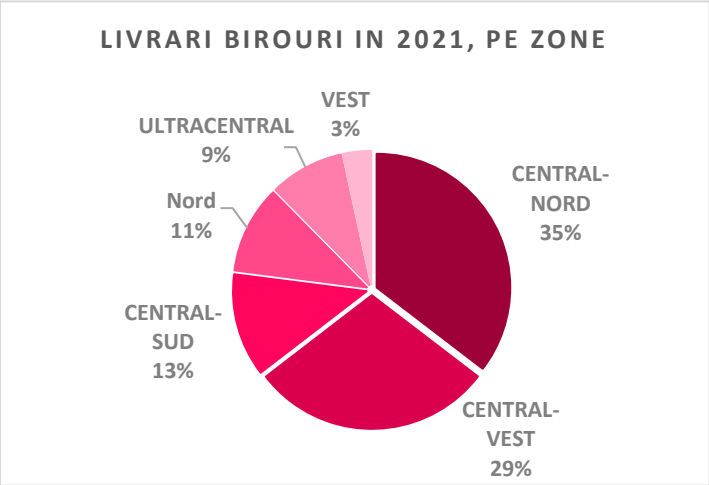

Majoritatea spatiilor, peste 75% au fost livrate in a doua jumatate a anului, Trimestrul III inregistrand cea mai ridicata pondere. Daca la inceput de 2021 31% din livrarile estimate erau deja pre-inchiriate, pana la finalul anului procentul a crescut pana la 70%.

2021 s-a remarcat printr-o **distributie mai echilibrata pe zone a spatiilor nou livrate**, fata de anii precedenti**.** Majoritatea cladirilor de birouri livrate in 2021 au fost grupate in zona de Centru-Nord, cu 35% din suprafata totala (diminuata de la 60% in 2020), si respectiv Centru-Vest cu 29% din livrari (nivel mentinut relativ stabil fata de 24% in 2020). Un pol nou de business se consolideaza in zona de Centru-Sud, unde proiectul U-Center, prin cladirea A, a adus 13% din spatiile noi din piata. Spatiile in proiecte multi-building / tip business park au reprezentat 75% din livrari.

Principalele proiecte livrate in 2021 in Bucuresti

LIVRARE	NUME PROIECT	SUPRAFATA (mp)	ZONA	LOCATIA
T1 2021	Campus 6.2	20.600	CENTRAL-VEST	Grozavesti
	Matei Milo Novotel Offices	9.600	ULTRACENTRAL	Universitate
T2 2021	Tiriac Tower	16.500	ULTRACENTRAL	Piata Victoriei
T3 2021	J8 Office Park - Cladirile A si B	46.000	CENTRAL-NORD	Piata Presei
	U-Center - Cladirea A	32.800	CENTRAL-SUD	Tineretului
	Globalworth Square	30.800	CENTRAL-NORD	Barbu Vacarescu
	Politehnica Business Tower	9.800	CENTRAL-VEST	Politehnica
T4 2021	ONE Cotroceni Park – Faza 1	46.000	CENTRAL-VEST	Cotroceni
	MIRO	23.000	NORD	Baneasa
	Dacia One	14.000	ULTRACENTRAL	Romana

O tendinta din ce in ce mai des remarcata in designul cladirilor de birouri este atentia crescuta acordata de dezvoltatori pentru integrea unor **zone generoase de terase si curti exterioare,** zone versatile si ideale pentru activitati informale.

Livrari estimate pentru 2022 - 2023

Pentru 2022 si 2023 sunt anuntate pentru moment proiecte ce **cumuleaza aproximativ 286.000 mp,** dar este posibil ca acest nivel sa se majoreze, in cazul in care unele proiecte aflate in stand-by primesc unda verde.

Aprox. 20% din spatiile anuntate pentru 2022 sunt deja pre-inchiriate la inceputul anului.

EVOLUTIA LIVRARILOR ANUALE BIROURI INTRE 2016 - 2023

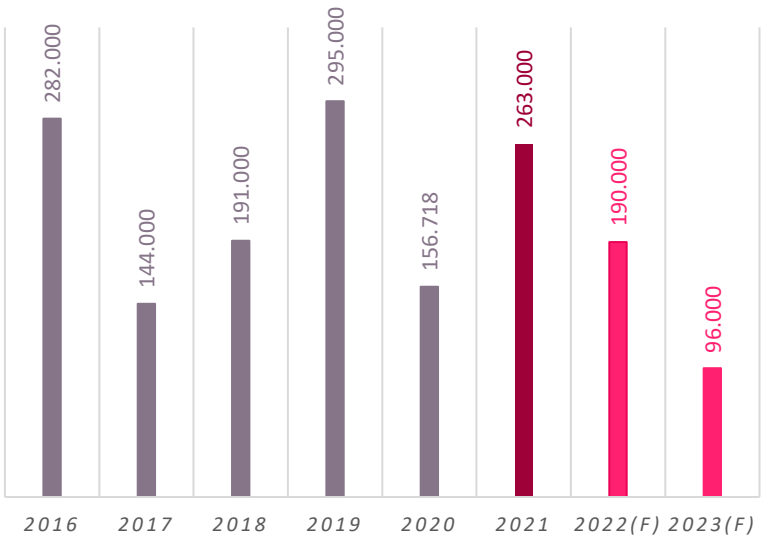

CEREREA

In Bucuresti, volumul de spatii tranzactionate in 2021 s-a situat la aproximativ 303.000 mp. Dupa anul 2020, in care pandemia a determinat multe companii sa isi suspende planurile de schimbare sau extindere a sediilor, in 2021 nivelul inchirierilor a revenit la valorile din anii 2017-2018.

EVOLUTIA TRANZACTIILOR INTRE 2016-2021

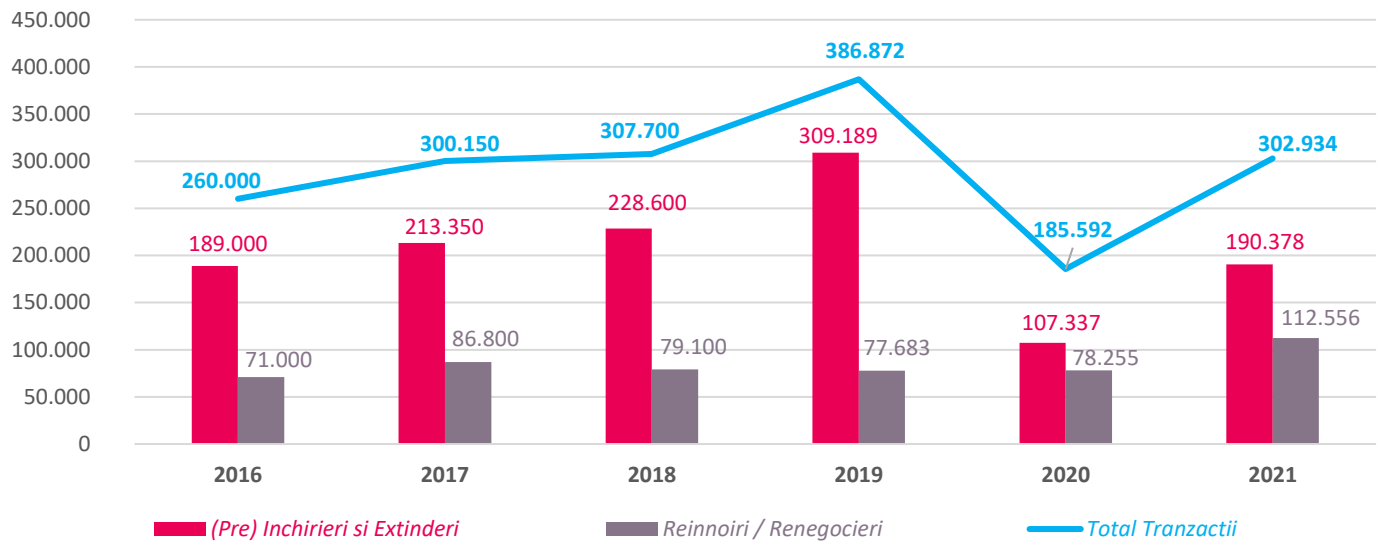

EVOLUTIA TRANZACTIILOR INTRE 2016-2021, PE CATEGORII

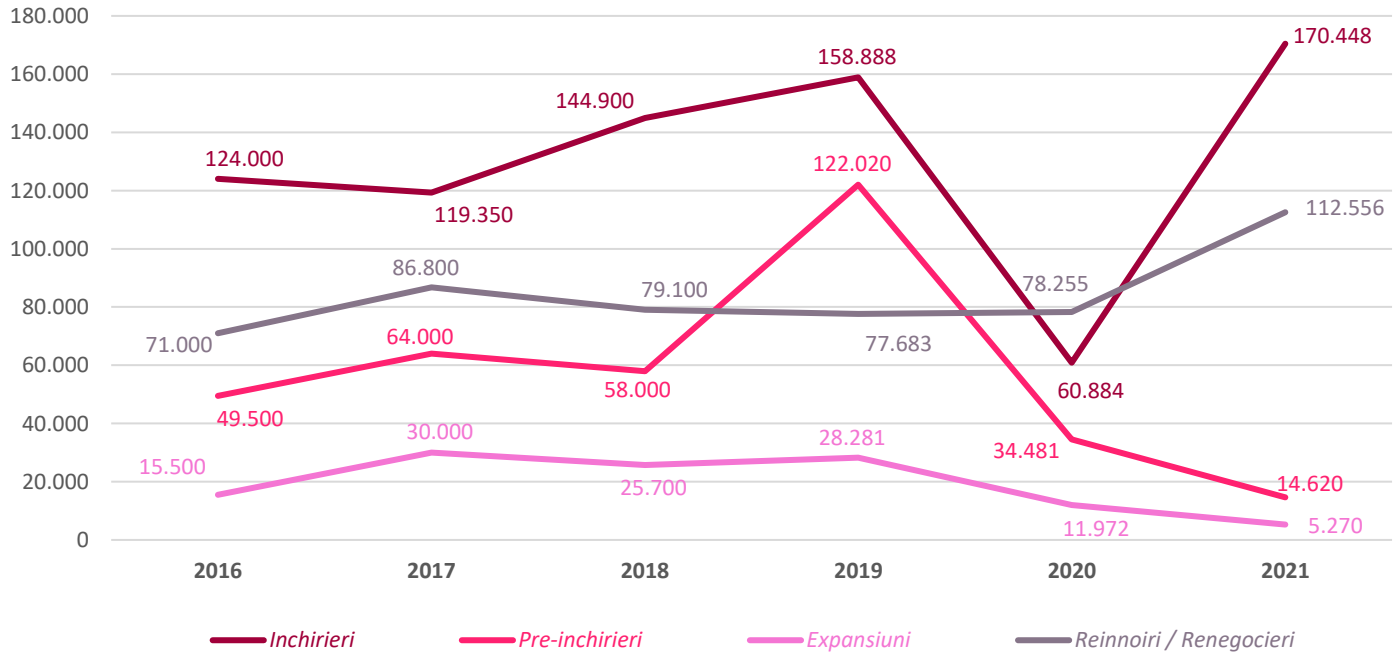

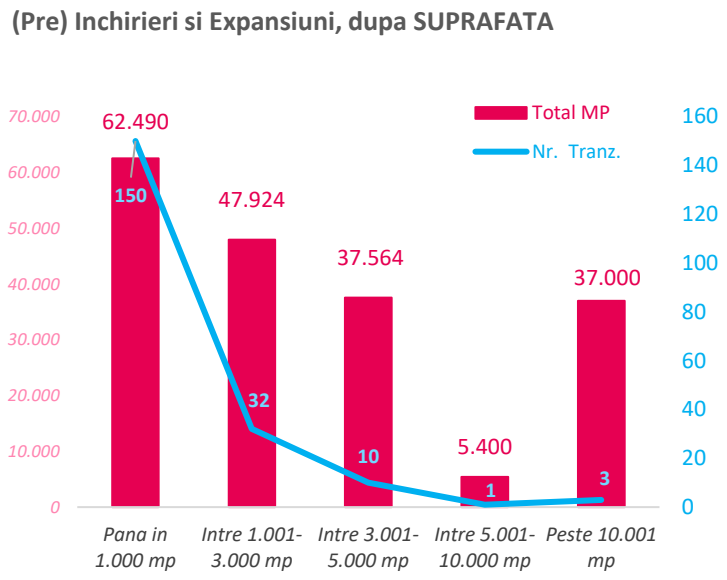

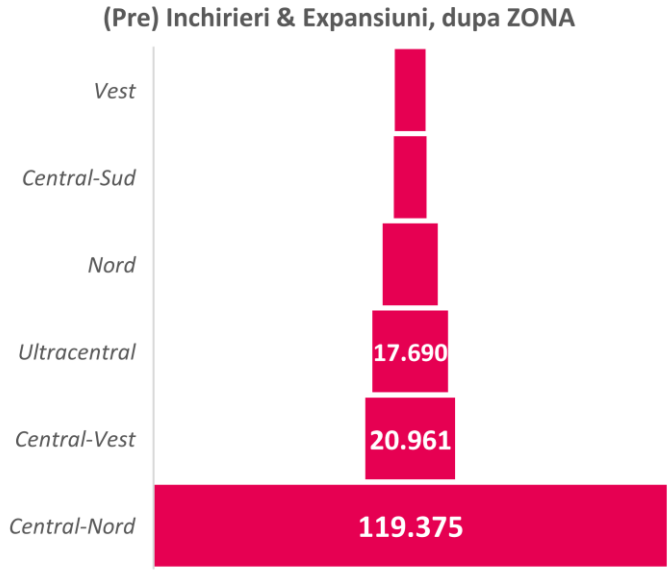

In 2021 **cele mai active companii au fost cele din domeniul IT&C, BPO și SSC, cu 23% din volumul total al tranzactiilor.**

Totusi, comparativ cu ultimii 2 ani, domeniul IT&C BBO și SSC a inregistrat o scadere constanta (50% si 30% in 2019, respectiv 2020), **in timp ce domeniul Medical & Farma a crescut de la 3% si 10% in 2019 si 2020, la 21% in 2021, clasandu-se pe poziţia a doua** din totalul tranzactiilor de (Pre) Inchiriere si Expansiune.

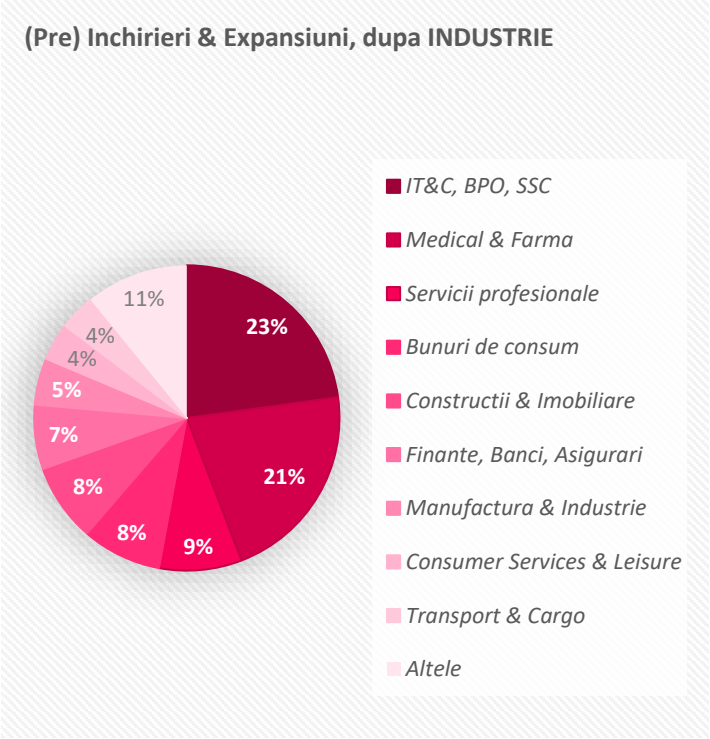

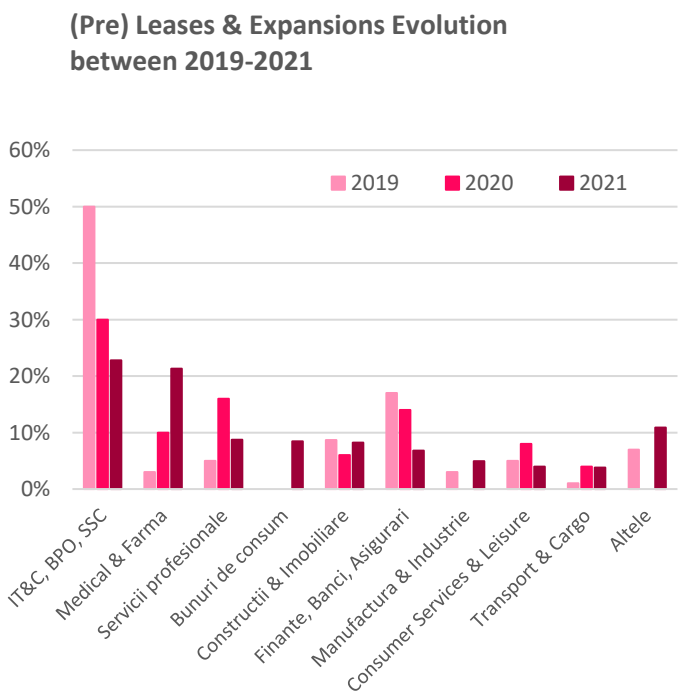

Tranzactii cu suprafete importante in 2021

CHIRIAS	SUPRAFATA (mp inchiriati)	DOMENIU	TIP TRANZACTIE	PROPRIETATE	ZONA
Medicover	**15,000**	Medical & Farma	Inchiriere	Multigalaxy 1	CENTRAL-NORD
Provita	**11,000**	Medical & Farma	Inchiriere	Iride Business Park	CENTRAL-NORD
Wipro	**11,000**	IT & C	Pre-Inchiriere	Globalworth Square	CENTRAL-NORD
Estee Lauder	**5,400**	Servicii personale	Inchiriere	Matei Millo Office Building	ULTRACENTRAL
Allianz Tiriac	**4,640**	Servicii financiare	Inchiriere	Tiriac Tower	CENTRAL-NORD
Telekom	**4,500**	IT & C	Pre-Inchiriere	@Expo	CENTRAL-NORD
Sameday	**4,500**	Transport & Cargo	Inchiriere	Globalworth Square	CENTRAL-NORD
Rovere	**4,200**	Bunuri personale	Pre-Inchiriere	Miro	NORD
Corporate Office Solutions	**4,000**	Constructii & Imobiliare	Pre-Inchiriere	Miro	NORD
Regina Maria	**3,000**	Medical & Farma	Inchiriere	Globalworth Tower	CENTRAL-NORD
Banca Transilvania	**2,800**	Servicii financiare	Pre-Inchiriere	U-Center	CENTRAL-SUD

TERMENII COMERCIALI

Nivelul chiriilor a rămas relativ stabil în ceea ce privește chiria contractuala (headline). **Usoare scaderi de pana la 1 Euro/mp/luna in functie de locatie s-au inregistrat la nivelul chiriilor nete** (ce iau in calcul lunile libere de chirie si contributia la fit-out acordata de proprietari),

Scaderi mai accentuate s-au inregistrat in zonele semi-centrale/periferice, in special pentru cladirile de clasa B.

Zona Centru-Nord a fost cea mai stabilă și cea care a înregistrat cel mai mare nivel de tranzacție, în funcție de spațiile disponibile.

Nivelul cheltuielilor de mentenanta a crescut de la 3,5-4,0 Euro/mp la 4,0-4,5 Euro/mp.

Perioadele contractuale au devenit mai flexibilite, opțiunile “break” putand fi obținute dupa 3 ani.

Subinchirierile

In 2021 s-au inregistrat semnificativ mai multe tranzactii de sub-inchiriere fata de anul precedent, cumuland un volum total de peste 4.500 mp. Totusi, acesta este un procentaj mic in comparatie cu totalul spatiilor disponibile pe piata.

Nivelul chiriilor a fost in aceste cazuri in general cu 20-25% mai mic fata de chiriile spatiilor disponibile promovate de proprietari in proiectele respective. In multe situatii, acest avantaj financiar nu a inclinat insa balanta.

Investiția in designul spatiilor s-a dovedit de bun augur, cele mai rapide spații subinchiriate fiind cele cu amenajari impresionante.

Marje ale chiriilor solicitate, pe Clase, in principalele Zone l Poli de birouri

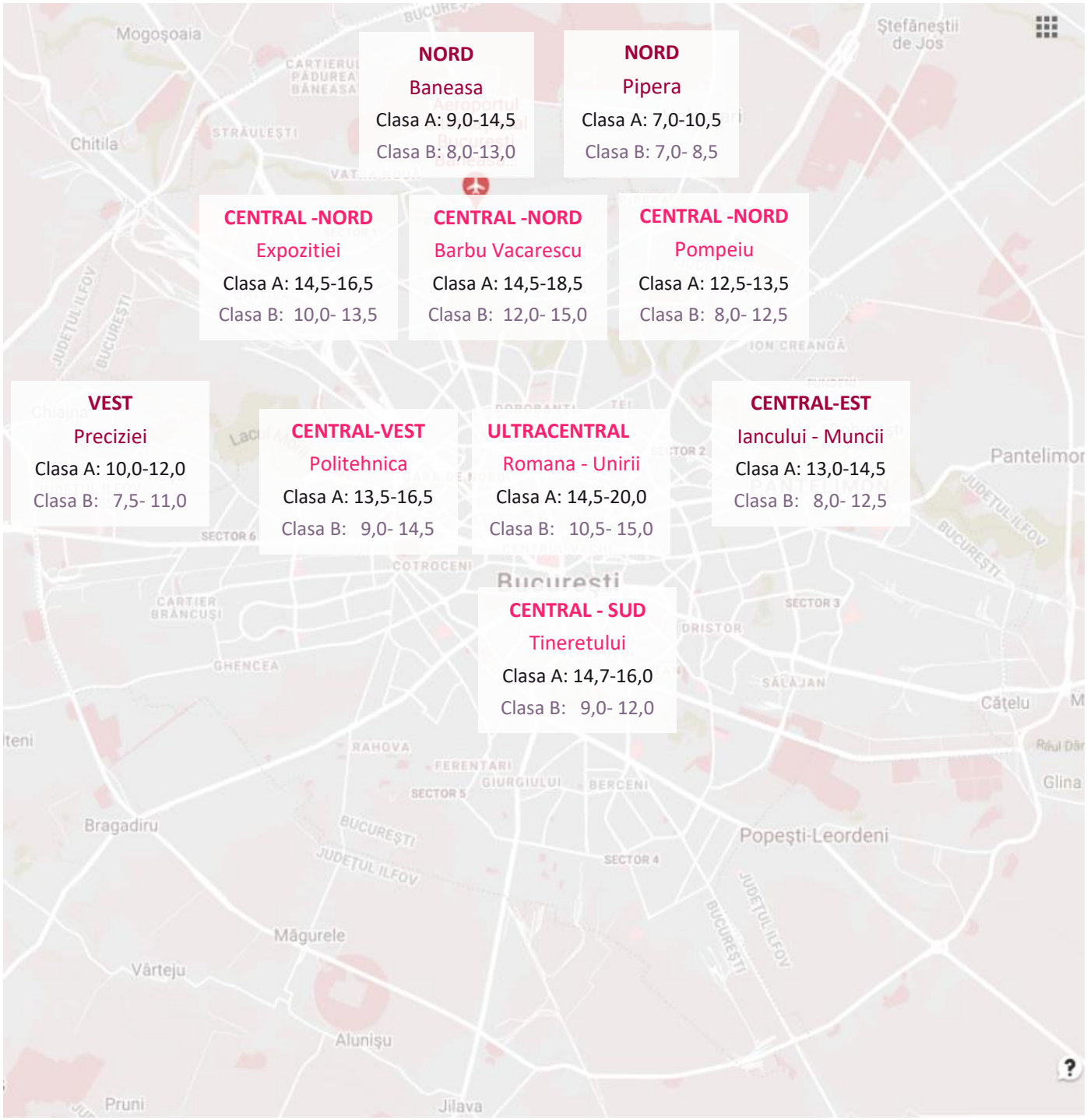

Despre ESOP Consulting I CORFAC International

Infiintata in 2002, **ESOP** este un **nume de incredere** pe piata imobiliara din Romania, printre **primele 5 companii de consultanta** pe segmentul comercial si **brand-un local nr. 1 pe segmentul de birouri**, mediind inchirierea a peste 100.000 mp in ultimii 3 ani.

Incepand din 2013, ESOP este afiliatul din Romania al **CORFAC International**, retea globala de **companii imobilare antreprenoriale,** angajate sa ofere servicii de calitate la nivel **local, national si international**. Membrii CORFAC au experienta pe piata de birouri, rezidentiala, comerciala si industriala, investitii, managementul proprietatii si servicii corporate. Reteaua cuprinde **75 de birouri la nivel global** din **SUA, Canada** și piețele internaționale, inclusiv **Australia, Franța, Germania, Irlanda, Italia, Japonia, Malaezia, Olanda, România, Rusia, Singapore, Coreea de Sud, Elveția, Thailanda și Regatul Unit.** CORFAC se remarca prin devotamentul membrilor sai de a oferi solutii in cadrul unui proces personalizat, creativ si de incredere. **Factual – peste 10.000 de tranzactii** anual, insumand **55 mil mp** si peste **9,2 miliarde $** ca valoare.

Pentru orice detalii referitoare la prezentul material, ne puteti contacta folosind coordonatele de mai jos:

IRINA GHITULESCU
Research Consultant
Tel: 021 - 528.04.40
irina.ghitulescu@esop.ro

MIRELA RAICU
Partner
Tel: 021 - 528.04.40
mirela.raicu@esop.ro

ALEXANDRU PETRESCU
Managing Partner
Tel: 021 - 528.04.40
alexandru.petrescu@esop.ro